

ЗАЦВЕРДЖАНА

Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
29.07.2025 № 133

Вучэбная праграма па вучэбным прадмеце
«Уводзіны ў школьнае жыццё»
для I класа ўстаноў адукацыі,
якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі,
з беларускай мовай навучання і выхавання

ГЛАВА 1

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Дадзеная вучэбная праграма па вучэбным прадмеце «Уводзіны ў школьнае жыццё» (далей – вучэбная праграма) прызначана для I класа ўстаноў адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі, з беларускай мовай навучання і выхавання.

Вучэбны прадмет «Уводзіны ў школьнае жыццё» забяспечвае стварэнне неабходных умоў для арганізацыі адукацыйнага працэсу ў першапачатковы перыяд навучання на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

2. Дадзеная вучэбная праграма разлічана на 60 вучэбных гадзін (15 гадзін на тыдзень). Вучэбны прадмет «Уводзіны ў школьнае жыццё» рэалізуецца ў верасні ў межах агульнай колькасці вучэбных гадзін, прадугледжаных тыпавым вучэбным планам агульнай сярэдняй адукацыі для арганізацыі адукацыйнага працэсу ў I класе. Вучэбныя гадзіны размяркоўваюцца раўнамерна – па 3 гадзіны ў дзень на працягу першых 20 вучэбных дзён.

3. Мэта вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё» – стварэнне аптымальных умоў для паспяховай адаптацыі вучняў I класа да навучання ва ўстанове агульнай сярэдняй адукацыі.

4. Асноўнымі задачамі вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё» з’яўляюцца:

фарміраванне вучэбнай матывацыі, станоўчых эмацыянальна-каштоўнасных адносін да школы, навучання і новай сацыяльнай ролі – «вучня»;

дыягностыка, падтрымка і развіццё індывідуальнасці вучня, актывізацыя ўспрымання, увагі, уяўлення, памяці, мыслення, развіццё сэнсаматорных навыкаў;

засваенне асноўных форм узаемадзеяння з настаўнікам і аднакласнікамі ў працэсе ажыццяўлення вучэбнай дзейнасці, развіццё навыкаў зносін і навучальнага супрацоўніцтва;

фарміраванне элементарных агульнавучэбных уменняў, навыкаў і спосабаў дзеяння, засваенне элементарных прыёмаў самакантролю і самаацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці.

5. Асноўнай формай правядзення вучэбных заняткаў з’яўляецца ўрок, які будзецца на аснове дыдактычных гульняў і практыкаванняў гульнёвага і развіваючага характару. Метады і прыёмы навучання і выхавання, якія настаўнік выкарыстоўвае на ўроку, павінны быць накіраваны на актывізацыю ўспрымання, уяўлення, памяці, адвольнай увагі, разумовых аперацый, выпрацоўку сэнсаматорных навыкаў, знаёмства з правіламі школьнага жыцця, засваенне агульнавучэбных

уменняў, спосабаў пазнавальнай дзейнасці.

На вучэбных занятках выкарыстоўваюцца разнастайныя формы арганізацыі вучэбнай дзейнасці вучняў, у тым ліку вучэбная работа ў парах (групах), фронтальная і індывідуальная дзейнасць вучняў.

У адукацыйным працэсе рэалізуюцца ўсе формы кантрольна-ацэначнай дзейнасці: самакантроль і самаацэнка; узаемакантроль і ўзаемаацэнка; кантроль і ацэнка з боку настаўніка.

6. Рэалізацыя вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё» накіравана на дасягненне вучнямі асобасных і метапрадметных вынікаў:

6.1. асобаснымі вынікамі засваення дадзенай вучэбнай праграмы з'яўляюцца: адаптацыя вучняў да новых умоў навучання на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі, прыняцце і засваенне сацыяльнай ролі вучня, праяўленне цікавасці да атрымання новых ведаў і засваення новых спосабаў дзеяння, жаданне вучыцца, прыняцце правілаў школьнага жыцця і іх выкананне, гатоўнасць да засваення вучэбных прадметаў і пераадоленне цяжкасцей у працэсе навучання;

6.2. метапрадметнымі вынікамі засваення дадзенай вучэбнай праграмы з'яўляюцца: засваенне вучнямі элементарных агульнавучэбных уменняў (вучэбна-дзейнасных, вучэбна-арганізацыйных, вучэбна-інтэлектуальных, вучэбна-інфармацыйных, вучэбна-камунікатыўных), якія складаюць аснову дзейнаснага кампанента вучэбных кампетэнцый.

7. Змест вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё» носіць інтэграваны характар і складаецца з наступных абагульняльных блокаў: «Правілы школьнага жыцця», «Спосабы арганізацыі вучэбнай дзейнасці. Агульнавучэбныя ўменні і навыкі», «Спосабы арганізацыі вучэбнага супрацоўніцтва», «Спосабы пазнання навакольнага свету. Актывізацыя псіхічных працэсаў», «Развіццё маўлення», «Падрыхтоўка вучняў да пісьма», «Выхаванне і развіццё асобасных якасцей вучняў. Спосабы ўзаемадзеяння з акружаючымі», «Дыягностыка індывідуальных якасцей вучняў». У сукупнасці гэтыя блокі забяспечваюць рэалізацыю функцыянальнага прызначэння вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё»:

адаптацыю вучняў да школьнага жыцця (паспяховасць прыстасавання арганізма дзіцяці да новых умоў жыццядзейнасці);

развіццё вучняў (самарэгуляцыю паводзін, актывізацыю адвольнасці псіхічных працэсаў і іх уласцівасцяў: мыслення, памяці, увагі, успрымання, уяўлення), дыягностыку асаблівасцей індывідуальнага развіцця вучняў (гатоўнасць да засваення зместу вучэбных прадметаў, якія будуць вывучацца пасля заканчэння вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё»).

ГЛАВА 2

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА ПРАДМЕТА. АСНОЎНЫЯ ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ ВУЧНЯЎ

УВОДЗІНЫ Ў ШКОЛЬНАЕ ЖАЦЦЁ (60 гадзін)

ПРАВІЛЫ ШКОЛЬНАГА ЖЫЦЦЯ

Знаёмства з установай агульнай сярэдняй адукацыі (экскурсія). Памяшканні ўстановы адукацыі, іх прызначэнне. Праца дарослых ва ўстанове адукацыі. Знаёмства з прафесіяй настаўніка.

Вучэбны клас. Абавязкі дзяжурных па класе. Выкананне даручэнняў настаўніка па падтрыманні парадку ў вучэбным памяшканні.

Правілы паводзін у школьнай сталовай, бібліятэцы, спартыўнай зале, актавай зале. Абавязкі дзяжурных у сталовай.

Правілы паводзін вучня на ўроку і перапынку. Правілы школьнага прывітання. Знаёмства з правіламі: «Калі адказвае адзін вучань, усе слухаюць», «Гатовы да адказу – падымі руку», «Вучань адказвае стоячы», «У адказ на словы прывітання вучні моўчкі ўстаюць», «У пачатку і канцы кожнага ўрока вучні стоячы вітаюць настаўніка».

Увядзенне знакаў «Паднятая рука», «Забарона паднятай рукі», «Адказ хорам», «Работа ў пары», «Праблема», «Пастка».

Знаёмства з вучэбнымі прадметамі, якія трэба будзе вывучаць пасля завяршэння вучэбнага прадмета «Уводзіны ў школьнае жыццё».

Сімвалічнае прысвячэнне дзяцей у вучні.

СПАСАБЫ АРГАНІЗАЦЫІ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ. АГУЛЬНАВУЧЭБНЫЯ ЎМЕННІ І НАВЫКІ

Практычнае знаёмства з прызначэннем асноўных вучэбных прыналежнасцей і правіламі іх выкарыстання. Падрыхтоўка неабходных вучэбных прыналежнасцей і рабочага месца да ўрока (пад кіраўніцтвам настаўніка). Падтрыманне парадку на рабочым месцы. Засваенне рацыянальных спосабаў размяшчэння на парце вучэбных прыналежнасцей, іх збору пасля выканання вучэбнага задання і пасля ўрока.

Засваенне ўменняў збіраць партфель (ранец) і падтрымліваць у ім парадак (калі вучэбныя прыналежнасці захоўваюцца ў партфелі або ранцы).

Арыенціроўка ў вучэбным дапаможніку на аснове выкарыстання нумарацыі старонак або ўмоўных абазначэнняў новага вучэбнага дня

(сонейка) і новага ўрока (званок). Арыенціроўка на старонцы вучэбнага дапаможніка. Пошук вучэбнага задання на старонцы вучэбнага дапаможніка.

Планаванне дзейнасці: прыняцце мэты, адбор сродкаў для выканання вучэбнага задання, вызначэнне паслядоўнасці дзеянняў.

Спосабы кантролю і ацэнкі дзейнасці. Знаёмства з прасцейшымі формамі самакантролю і самаацэнкі. Крытэрыі для ацэнкі выкананай работы: правільнасць (без памылак), адпаведнасць узору.

Выкарыстанне знакаў «+», «-», «?» для фіксацыі вынікаў кантрольна-ацэначнай дзейнасці. Лінеечкі самаацэнкі.

Узаемаправерка і ўзаемаацэнка вучнямі выкананай работы.

Суаднясенне вынікаў самаацэнкі, узаемаацэнкі з ацэнкай настаўніка.

Удзел у падвядзенні вынікаў кожнага этапу ўрока. Рэфлексійны аналіз вучэбных дзеянняў па пытаннях настаўніка: «Чаму навучыліся, выконваючы гэта практыкаванне (гэтыя заданні)?», «Пра што даведаліся?», «Што паўтарылі?», «Што зацікавіла?», «Ці дасягнулі пастаўленай мэты (адказалі на пытанне)?», «Які вынік атрымалі?».

Асэнсаванне вынікаў дзейнасці ў канцы ўрока. Калектыўны вучэбны дыялог з працягам выказванняў: «Сёння на ўроку я навучыўся ...», «На ўроку я даведаўся (зразумеў), што ...», «У мяне атрымалася ...», «Я змог ...», «Мне вельмі спадабалася заданне ...», «На ўроку мне было лёгка (цяжка) ...».

СПОСАБЫ АРГАНІЗАЦЫІ ВУЧЭБНАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Правілы вучэбнага супрацоўніцтва: сумеснае размеркаванне работы, добрасумленнае выкананне работы для атрымання агульнага выніку, ацэнка ўкладу кожнага члена групы, справаздача аб праведзенай рабоце.

Работа ў пары. Размеркаванне роляў для работы ў пары. Уменне дамовіцца аб выкананні агульнага задання. Узгадненне крытэрыяў для ацэнкі. Узаемакантроль і ўзаемаацэнка выкананай работы.

Работа ў групе. Размеркаванне роляў і абавязкаў у групе. Адказнасць кожнага за агульны вынік дзейнасці. Ацэнка свайго ўкладу ў агульны вынік. Правілы справаздачы групы.

Удзел у вучэбным дыялогу: уменне ставіць пытанне, будаваць адказ, абменьвацца рэплікамі, шукаць доказы (тлумачыць). Уменне элементарна абгрунтоўваць выказванне.

Арганізацыя міжгрупавога ўзаемадзеяння. Вучэбны дыялог паміж парамі і групамі.

Культура ўзаемадзеяння. Правілы вырашэння канфліктаў.

СПОСАБЫ ПАЗНАННЯ НАВАКОЛЬНАГА СВЕТУ. АКТЫВІЗАЦЫЯ ПСІХІЧНЫХ ПРАЦЭСАЎ

Арыенціроўка ў прасторы

Паняцці «права», «лева», «верх», «ніз».

Арыенціроўка на лісце без разліноўкі: цэнтр ліста, правы верхні вугал, правы ніжні вугал, левы верхні вугал, левы ніжні вугал. Размяшчэнне прадметаў на лісце ў адпаведнасці з названымі арыенцірамі.

Арыенціроўка на лісце з разліноўкай у клетку. Маляванне фігур па клетках. Графічная дыктоўка.

Арыенціроўка ў клетцы: цэнтр клеткі, правы верхні вугал, правы ніжні вугал, левы верхні вугал, левы ніжні вугал.

Арыенціроўка на лісце з разліноўкай у лінейку. Рабочы радок. Верхняя і ніжняя лініі рабочага радка. Нерабочы радок (міжрадковая прастора). Размяшчэнне элементаў літар у рабочым радку.

Узаемаразмяшчэнне прадметаў у прасторы. Паняцці «за», «перад», «на», «пад». Размяшчэнне прадметаў па вызначаным парадку (правілу).

Злучэнне кропак па правіле з выкарыстаннем лінейкі і без лінейкі.

Развіццё ўспрымання, уяўлення, увагі

Развіццё зрокава-прасторавага ўспрымання і зрокава-маторнай каардынацыі.

Развіццё навыкаў успрымання формы, велічыні і колеру. Фарміраванне зрокавых уяўленняў аб прадметах і з'явах рэчаіснасці.

Засваенне спосабаў абследавання прадметаў: успрыманне прадмета ў цэлым; вылучэнне асноўных частак, дробных дэталяў і суадносін паміж імі; знаходжанне адметных прыкмет.

Засваенне прыёму назірання. Разглядванне прадметаў навакольнага свету ў адпаведнасці з прапанаванай мэтай. Вылучэнне прыкмет (уласцівасцей) прадметаў.

Назіранне і эксперыментаванне з захаваннем колькасці вадкасці. Назіранне за эфектам зрокавага «памяншэння» і «павелічэння» вады пры яе пераліванні ў шырокую і вузкую пасудзіны.

Назіранне і эксперыментаванне з захаваннем колькасці рэчыва (на прыкладзе пластыліну).

Назіранне і эксперыментаванне з захаваннем колькасці прадметаў лічэння.

Развіццё творчага ўяўлення. Маляванне на зададзеную тэму і па ўласнай задуме. Прачысцванне дэталяў у сітуацыі выбару аднаго з прапанаваных варыянтаў. Лепка па задуме і ўзоры. Канструяванне з геаметрычных фігур па задуме і ўзоры. Фантазіраванне (складанне расказаў).

Развіццё адвольнай увагі. Трэнероўка пераключэння і размеркавання ўвагі.

Засваенне прыёмаў лагічнага мыслення

Засваенне прыёму параўнання: вылучэнне прыкмет (уласцівасцей) аб'екта на аснове супастаўлення яго з іншым аб'ектам; вызначэнне агульных і адметных, істотных (галоўных) і неістотных (другарадных) прыкмет параўноўваемых аб'ектаў. Пошук адказаў на пытанні: «Чым падобныя?», «Чым адрозніваюцца?», «Хто такі ж, як ...?». Параўнанне сюжэтных малюнкаў, пошук адрозненняў. Выказванне меркавання на аснове параўнання.

Засваенне прыёму абагульнення: аб'яднанне прадметаў (з'яў) па іх агульных і істотных прыкметах. Пошук адказаў на пытанні: «Як назваць адным словам?», «Па якой прыкмеце прадметы аб'яднаны ў адну групу?».

Засваенне прыёму класіфікацыі: аднясенне канкрэтнага аб'екта да зададзенага класа (напрыклад, кубак – да класа «посуд»); канкрэтызацыя агульнага паняцця праз адзінкавыя (напрыклад, «мэбля» – гэта шафа, канапа, стол); групоўка аб'ектаў на аснове агульных прыкмет; размеркаванне аб'ектаў па класах на аснове вылучанай прыкметы. Пошук адказаў на пытанні: «На якія групы можна падзяліць ...?», «Якія яшчэ прадметы адносяцца да дадзенай групы?», «Што лішняе, хто лішні?».

Засваенне прыёму сістэматызацыі: вылучэнне розных прыкмет (уласцівасцей) прадметаў; супастаўленне прадметаў па вылучанай прыкмеце; вызначэнне заканамернасці ў пабудове шэрага прадметаў (па адной прыкмеце; па дзвюх і больш прыкметах); парадкаванне аб'ектаў па ступені інтэнсіўнасці (змяншэнні або ўзрастанні) аднаго або некалькіх прыкмет. Пошук адказаў на пытанні: «Якая прыкмета паўтараецца?», «Што змяняецца?», «Як працягнуць рад?», «У якім парадку трэба размясціць карцінкі?».

Засваенне прыёму сэнсавага суаднясення: вылучэнне сувязі прадметаў на аснове адносіны «частка – цэлае» (дах – дом), падабенства ці супрацьлегласці ўласцівасцей, функцый (ручка – аlovak; дзень – ноч), прыналежнасці да аднаго роду або віду (яблык – груша), зададзенай залежнасці (малпа – банан) і іншых высноў. Пошук адказаў на пытанні: «Якая сувязь існуе паміж прадметамі?», «Чаму прадметы ўтвараюць пару?», «Па якой прыкмеце прадметы аб'яднаны ў пару (тройку)?».

Замацаванне прыёмаў лагічнага мыслення ў працэсе работы з загадкамі. Адгадванне загадак і доказ правільнасці адгадкі: вылучэнне прыкмет (уласцівасцей) невядомага аб'екта; супастаўленне ўсіх вылучаных прыкмет; суаднясенне прыкмет з пэўным прадметам (з'явай); доказ правільнасці адказу на аснове пералічэння прыкмет, уласцівых адгаданаму прадмету (з'яве). Прыдумванне загадак па алгарытме.

Засваенне рацыянальных прыёмаў запамінання

Трэніроўка вобразнай памяці на аснове зрокавага запамінання прадметаў.

Трэніроўка славесна-лагічнай памяці на аснове запамінання групы слоў, невялікіх вершаў, паведамленняў.

Развіццё адвольнасці працэсаў запамінання і ўзнаўлення.

Засваенне прыёму паўтарэння: выкананне дзеяння ў знешнім плане (паўтарэнне з прагаворваннем услых, шэптам ці бягуча, толькі варушачы вуснамі) і ўнутраным (разумовае паўтарэнне, пералік аб'ектаў запамінання).

Засваенне прыёмаў лагічнага запамінання: групойка; сэнсавое суаднясенне.

Засваенне прыёмаў завучвання на памяць вершаў: на аснове рухальнай памяці (суправаджэнне дэкламацыі вершаў рухамі); вылучэнне апорных слоў; «пераказ» верша сваімі словамі (устаўленне паслядоўнасці падзей, ўзнаўленне сюжэта).

РАЗВІЦЦЁ МАЎЛЕННЯ

Развіццё гукавой культуры мовы

Развіццё слыхавай памяці і маўленчага апарату, увагі да гукавага боку чутнай гаворкі (сваёй і чужой). Удасканаленне маўленчых навыкаў: навучанне няспешнаму тэмпу і рытму маўлення, правільнаму маўленчаму дыханню, умеранай гучнасці і правільнаму інтанаванню (уменне паніжаць і павышаць голас).

Развіццё фанематычнага слыху. Распазнаванне і вылучэнне першага і апошняга гукаў у слове.

Слоўнікава-лексічная работа, словаўтварэнне

Правільнае разуменне і ўжыванне слоў – назваў прадметаў, прыкмет, дзеянняў. Выкарыстанне абагульняючых слоў, адпаведных узроўню ведаў і жыццёвых уяўленняў вучняў: цацкі, школьныя прыналежнасці, адзенне, абутак, посуд, мэбля, інструменты, прадукты, садавіна, агародніна, ягады, кветкі.

Тэматычная групойка слоў, іх родавідавая суаднесенасць.

Практычнае знаёмства з прыёмамі словаўтварэння (у гульнявой форме). Канструяванне слоў па прапанаваным узору.

Падбор блізкіх і супрацьлеглых па сэнсе слоў (па ўзоры).

Развіццё граматычнага ладу маўлення

Пабудова вуснага выказвання па плане-алгарытме.

Складанне сказаў на пэўную тэму (па пытаннях настаўніка).

Абдумванне адказу на пытанне настаўніка, дакладнае яго фармуляванне, выкарыстанне пры адказе поўных і няпоўных сказаў.

Развіццё звязнага маўлення

Складанне невялікага расказа па малюнку, серыі сюжэтных малюнкаў, асабістых назіраннях вучняў, зададзенай тэме (пад кіраўніцтвам настаўніка).

Складанне расказа-апісання па плане-алгарытме.

ПАДРЫХОЎКА ВУЧНЯЎ ДА ПІСЬМА ЛІТАР

Знаёмства з гігіенічнымі правіламі пісьма: правільная пасадка, размяшчэнне сшытка на парце, уменне правільна трымаць у руцэ ручку і аловак.

Падрыхтоўка рукі да пісьма: пальчыкавая гімнастыка, свабодны рух рукі ў зададзеным кірунку. Развіццё дробнай матарыкі пальцаў, каардынацыі кісці рукі. Практыкаванні для адпачынку і зняцця мышачнага напружання рук.

Штрыхоўка ў зададзеным кірунку. Размалёўванне. Абвядзенне па контуры. Дамалёўванне фігур. Маляванне па ўзоры.

Развіццё графічных навыкаў пісьма: прамыя лініі (вертыкальныя, гарызантальныя, нахільныя), паралельныя лініі, лініі з закругленнем унізе, лініі з пятлёй, круг і паўкруг, авал і паўавал, элементы друкаваных і пісьмовых літар.

Практыкаванні ва ўзнаўленні элементаў пісьмовых літар на рабочым радку.

ВЫХАВАННЕ І РАЗВІЦЦЁ АСОБАСНЫХ ЯКАСЦЕЙ ВУЧНЯЎ. СПАСАБЫ ЎЗАЕМАДЗЕЙННЯ З АКРУЖАЮЧЫМІ

Беларусь – наша Радзіма. Павага да дзяржаўных сімвалаў Рэспублікі Беларусь. Павага да гісторыі і традыцый Рэспублікі Беларусь.

Удакладненне ўяўленняў вучняў аб прафесіях і працы дарослых. Значэнне вучобы ў жыцці чалавека.

Засваенне этычных норм паводзін. Уважлівае стаўленне да людзей навокал. Правілы ветлівасці ў розных жыццёвых сітуацыях. Словы падзякі.

Дабро і зло ў жыцці чалавека. Усведамленне маральнага боку ўчынкаў людзей («добрыя» і «дрэнныя» ўчынкі, справы).

Беражлівыя адносіны да прыроды. Клопат і догляд хатніх жывёл, пакаёвых раслін. Дапамога птушкам зімой.

Беражлівыя адносіны да рэчаў, вучэбных прыналежнасцей. Захаванне парадку і чысціні ў школе і дома.

Пашырэнне ўяўленняў пра абавязкі дзіцяці ў сям'і, пасільную дапамогу дарослым.

Пашырэнне ўяўленняў пра паняцці «сябар», «сяброўства». Фарміраванне ўмення мірыцца, прасіць прабачэння ў аднакласніка.

Пашырэнне ўяўленняў пра здаровы лад жыцця, пра карысць зарадкі і заняткаў спортам для здароўя дзяцей, дарослых.

Бяспечныя паводзіны па дарозе ў школу і дадому. Сігналы святлафора. Дарожныя знакі «Пешаходны пераход», «Падземны пераход». Асноўныя правілы пераходу праезнай часткі.

Правы і абавязкі вучняў. Знаёмства з асноўнымі правамі дзіцяці (на прыкладзе казачных сюжэтаў). Права на жыццё. Права на адукацыю. Права на ахову і ўмацаванне здароўя. Права на адпачынак. Права на пражыванне ў сям'і. Права на абарону гонару і годнасці. Неабходнасць захавання правоў і выканання абавязкаў вучняў.

ДЫЯГНОСТЫКА ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ЯКАСЦЕЙ ВУЧНЯЎ

Першаснае вывучэнне матывацыі вучняў да навучання ў школе.

Дыягностыка асаблівасцей асобаснага развіцця вучня: стаўленне да акружаючых дарослых; узаемаадносіны з аднакласнікамі; стаўленне да самога сябе (самаацэнка).

Дыягностыка развіцця зрокава-прасторавага ўспрымання і зрокава-маторнай каардынацыі.

Дыягностыка развіцця адвольнай рэгуляцыі дзеянняў. Графічная дыктоўка (дыягнастычная методыка Д. Б. Эльконіна).

Дыягностыка развіцця пераключэння і размеркавання ўвагі вучняў.

Дыягностыка індывідуальнай гатоўнасці вучняў да засваення зместу вучэбных прадметаў «Навучанне грамаце», «Матэматыка», «Чалавек і свет», «Працоўнае навучанне», «Выяўленчае мастацтва»: развіццё дробнай маторыкі і графічных уменняў; вызначэнне круга ведаў і ўяўленняў аб прадметах і з'явах навакольнай рэчаіснасці.

Вывучэнне вучэбных пераваг вучняў у працэсе знаёмства з вучэбнымі прадметамі «Навучанне грамаце», «Матэматыка», «Чалавек і свет», «Працоўнае навучанне», «Музыка», «Выяўленчае мастацтва», «Фізічная культура і здароўе».

ПРЫКЛАДНАЕ РАЗМЕРКАВАННЕ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ ПА ВУЧЭБНЫХ ДНЯХ*

(20 дзён па 3 вучэбныя заняткі, усяго 60 гадзін)

Першы вучэбны дзень

1. Беларусь – наша Радзіма.
2. Знаёмства з настаўнікамі і аднакласнікамі.
3. Экскурсія па ўстанове адукацыі.

Другі вучэбны дзень

1. Правілы паводзін вучня на ўроку і перапынку.
2. Знаёмства з гігіенічнымі правіламі пісьма. Дыягностыка вядучай рукі.
3. Рэжым дня вучня.

Трэці вучэбны дзень

1. Арыенціроўка на лісце з разліноўкай у клетку.
2. Прафесіі дарослых. Вучоба ў школе.
3. Арганізацыя рабочага месца. Арыенціроўка ў прасторы: размяшчэнне прадметаў на парце.

Чацвёрты вучэбны дзень

1. Выкананне дзеянняў па алгарытме.
2. Арыенціроўка па лінейках рабочага радка. Развіццё графічных навыкаў, дыягностыка вядучай рукі.
3. Абагульненне ведаў аб правілах дарожнага руху.

Пяты вучэбны дзень

1. Часавыя ўяўленні: суткі, дні тыдня.
2. Арыенціроўка ў прасторы на лісце ў клетку. Дыягностыка развіцця адвольнай рэгуляцыі дзеянняў.
3. Распазнаванне эмоцый чалавека. Правілы зносін у сітуацыі супрацоўніцтва.

Шосты вучэбны дзень

1. Узаемаразмяшчэнне прадметаў у прасторы.
2. Развіццё адвольнай увагі. Выкананне дзеянняў на аснове сістэмы арыенціраў.
3. Развіццё міжпаўшарнага ўзаемадзеяння: правая і левая рука. Назвы пальцаў рук.

Сёмы вучэбны дзень

1. Успрыманне колеру, формы і колькасці прадметаў. Колеры вясёлкі.
2. Зрокавае ўспрыманне прадметаў. Складанне расказа па алгарытме.

3. Падрыхтоўка рукі да пісьма. Развіццё графічных навыкаў і каардынацыі рухаў.

Восьмы вучэбны дзень

1. Вылучэнне прыкмет прадметаў на аснове іх супастаўлення. Дыягностыка вядучай рукі.

2. Прасторавая арыентацыя. Выкананне дзеянняў па правіле, інструкцыі.

3. Засваенне прыёмаў абагульнення і класіфікацыі.

Дзявяты вучэбны дзень

1. Абагульненне і класіфікацыя прадметаў па розных прыкметах. Знаёмства з прыёмамі словаўтварэння.

2. Падрыхтоўка рукі да пісьма. Развіццё графічных навыкаў: авал, паўавал.

3. Добрыя ўчынкі ў жыцці чалавека.

Дзясяты вучэбны дзень

1. Засваенне прыёму сістэматызацыі. Канструяванне з геаметрычных фігур.

2. Алгарытм складання загадак.

3. Маляванне на тэму «Школа». Дыягностыка эмацыянальнага стану вучняў.

Адзінаццаты вучэбны дзень

1. Развіццё зрокава-прасторавай каардынацыі і ўяўлення.

2. Складанне апавядання па апорных словах.

3. Выкананне дзеянняў у сітуацыі выбару.

Дванаццаты вучэбны дзень

1. Развіццё ўспрымання, увагі і ўяўлення. Складанне расказа апавядання па алгарытме.

2. Падрыхтоўка рукі да пісьма. Развіццё каардынацыі руху, графічных навыкаў: паралельныя лініі, лініі з пятлёй; штрыхоўка.

3. Замацаванне правіл работы ў пары. Запамінанне на аснове сэнсавага супастаўлення.

Трынаццаты вучэбны дзень

1. Засваенне прыёму сэнсавага суаднясення.

2. Замацаванне прыёмаў запамінання і ўзнаўлення.

3. Маляванне на тэму «Мая сям'я».

Чатырнаццаты вучэбны дзень

1. Часавыя ўяўленні: год, месяц, пара года.
2. Падрыхтоўка рукі да пісьма. Развіццё графічных навыкаў: лініі з закругленнем унізе, паўавал, круг.
3. Умацаванне здароўя: зарадка, заняткі спортам.

Пятнаццаты вучэбны дзень

1. Развіццё зрокава-прасторавых каардынацыі і ўяўлення.
2. Засваенне прыёмаў запамінання і ўзнаўлення на аснове зрокавай памяці.
3. Развіццё творчага ўяўлення: фантазіраванне.

Шаснаццаты вучэбны дзень

1. Замацаванне прыёмаў лагічнага мыслення: класіфікацыя, сэнсавое суаднясенне.
2. Успрыманне часовай працягласці.
3. Маляванне на тэму «Мой сябар, мае сябры». Замацаванне правіл работы ў пары.

Сямнаццаты вучэбны дзень

1. Развіццё фанематычнага слыху: вылучэнне першага і апошняга гукаў у слове. Дыягностыка гатоўнасці да навучання грамаце.
2. Падрыхтоўка рукі да пісьма. Развіццё графічных навыкаў. Распазнаванне эмоцый.
3. Складанне апавядання-апісання па алгарытме.

Васямнаццаты вучэбны дзень

1. Вылучэнне частак цэлага на аснове зрокавага ўспрымання і ўяўлення.
2. Засваенне прыёму паслядоўнага аналізу. Замацаванне прыёмаў лагічнага мыслення: групіроўка, сістэматызацыя.
3. Дыягностыка гатоўнасці да вывучэння матэматыкі. Мадэліраванне колькасных адносін.

Дзевятнаццаты вучэбны дзень

1. Дыягностыка ўяўленняў і ведаў па вучэбным прадмеце «Чалавек і свет».
2. Замацаванне прыёмаў параўнання, класіфікацыі і сістэматызацыі.
3. Падрыхтоўка рукі да пісьма. Развіццё каардынацыі руху, графічных навыкаў. Многазначнасць слоў.

Дваццаты вучэбны дзень

1. Правы і абавязкі вучняў. Дыягностыка матывацыі вучэбнай дзейнасці ў сітуацыі выбару.
2. Знаёмства з вучэбнымі прадметамі.
3. Свята «Пасвячэнне ў вучні».

АСНОЎНЫЯ ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ВУЧЭБнай ДЗЕЙНАСЦІ ВУЧНЯЎ

Ведаць:

правілы школьнага прывітання настаўніка, аднакласнікаў, работнікаў школы;
правілы зносін з настаўнікам, аднакласнікамі, работнікамі школы;
правілы паводзін на ўроку і перапынку;
правілы вучэбнага супрацоўніцтва ў пары (групе).

Разумець:

значэнне вучобы ў жыцці чалавека.

Умець (валодаць спосабамі пазнавальнай дзейнасці):

выкарыстоўваць параўнанне для ўстанаўлення агульных і адметных уласцівасцей аб'ектаў;
размяркоўваць аб'екты ў групы па агульнай прыкмеце (такія ж, як ...);
усталёўваць і называць характэрныя (якія лёгка адрозніваюцца) прыкметы назіраемага аб'екта;
вусна апісваць аб'ект назірання па прапанаваным алгарытме;
выконваць дзеянні ў пэўнай паслядоўнасці (па інструкцыі, алгарытме);
суадносіць вынік сваёй дзейнасці з эталонам, узорам;
ацэньваць вынікі сваёй дзейнасці ў адпаведнасці з пастаўленай задачай і абраным крытэрыем.

Выкарыстоўваць набытыя веды і ўменні ў практычнай дзейнасці і паўсядзённым жыцці:

выкарыстоўваць вучэбныя прыналежнасці ў адпаведнасці з іх прызначэннем;
выконваць правілы бяспекі работы з вучэбнымі прыналежнасцямі;
рыхтаваць рабочае месца, падтрымліваць парадак на рабочым месцы;
коратка расказваць пра сябе, сваю сям'ю, сябра, школу;
састаўляць невялікія расказы з элементамі апісання прадмета (па алгарытме);

састаўляць расказы па малюнку, серыі сюжэтных малюнкаў;
удзельнічаць у дыялогу ва ўмовах штодзённых зносін: задаваць простыя пытанні (хто, што, дзе, калі) і адказваць на пытанні суразмоўцы;
выкарыстоўваць нормы маўленчага этыкету ў сітуацыях штодзённых і вучэбных зносін (зварот, прывітанне, развітанне, знаёмства, удзячнасць, прабачэнне, віншаванне);
працаваць у пары і групе (дамаўляцца, размяркоўваць работу, атрымліваць вынік, ацэньваць свой уклад);
планаваць сваю дзейнасць і ажыццяўляць кантроль за яе ходам;
знаходзіць памылкі ў сваёй і чужой вучэбнай рабоце і выпраўляць іх.

*Настаўнік мае права ўносіць змены ў прыкладнае размеркаванне вучэбнага матэрыялу.